Raadsvoorstel

Datum Raadsvergadering:	
Agenda nr:	
Onderwerp	Toeristenbelasting
Van:	Peter van Loon
Telefoonnummer:	4531
Email:	Peter.vanLoon@etten-leur.nl

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. toeristenbelasting in te voeren per 1 januari 2023;
2. toeristenbelasting te heffen voor toeristen, die verblijven in hotels, bed & breakfasts en Airbnb's, voor toeristen, die verblijven op campings en camperplaatsen en voor watertoeristen, die een tijdelijke ligplaats innemen in de jacht-/passantenhaven;
3. voor de toeristenbelasting een gedifferentieerd tarief te hanteren:
   - € 1,50 per persoon per nacht voor hotels, bed & breakfasts, Airbnb's
   - € 1,00 per persoon per nacht voor kampeerplaatsen, camperplaatsen en tijdelijke ligplaatsen in de jacht-/passantenhaven
4. de meerjarig geprognotiseerde opbrengsten van de toeristenbelasting naar beneden bij te stellen naar € 82.000 per jaar en de verlaging te verwerken in de begroting 2022;
5. de geactualiseerde, geprognotiseerde opbrengst toeristenbelasting 2022 te dekken uit het coronaherstelfonds;
6. de verordening toeristenbelasting en watertoeristenbelasting 2023 vast te laten stellen bij de behandeling van de Belastingverordeningen 2023.

Inleiding
In november 2020 boden we een sluitende meerjarenbegroting aan. Met een maatregelenpakket drongen we het voorziene tekort in 2021 terug en spaarden we tegelijkertijd. Onderdeel van dit maatregelenpakket was het invoeren van toeristenbelasting vanaf 1 januari 2022.

Tijdens de behandeling van de Kadernota 2022-2025 stelden verschillende raadsfracties voor de invoering van toeristenbelasting uit te stellen naar 1 januari 2023. Het college zegde toe in september/oktober met een voorstel voor de invoering van toeristenbelasting te komen en in dat voorstel uit te gaan van 1 januari 2023 als invoeringsdatum. Het college zegde tijdens de behandeling van de Kadernota ook toe samen met de ondernemers en andere belanghebbenden te komen tot een toeristische visie en een uitvoeringsplan.

Beoogd effect en evaluatie:
Het per 1 januari 2023 invoeren van toeristenbelasting.

Argumenten
1.1 De gemeenteraad wenst toeristenbelasting 1 jaar later in te voeren dan besloten in 2020.

Bij de behandeling van de begroting 2021 in november 2020 stelde het college een pakket met maatregelen voor om het begrotingstekort te beperken. Onderdeel van dit pakket was de invoering van toeristenbelasting op 1 januari 2022. De gemeenteraad stemde in met het pakket van maatregelen, inclusief de invoering van toeristenbelasting.

Bij de behandeling van de Kadernota 2022-2025 stelden verschillende raadsfracties voor de toeristenbelasting 1 jaar later in te voeren. Het college zegde toe dit te verwerken in het raadsvoorstel voor de invoering van toeristenbelasting.

1.2 Een jaar later toeristenbelasting invoeren geeft ondernemers meer financiële armslag en tijd om deze invoering goed voor te bereiden

Ondernemers geven aan dat invoering van de toeristenbelasting in 2022 een lastenverzwaring is bovenop de lasten die zij momenteel door de coronacrisis al nauwelijks kunnen betalen. Zeker omdat voor 2022 door de ondernemers al prijsafspraken met diverse partijen zijn gemaakt. De kosten voor de toeristenbelasting komen in dat geval voor rekening van de ondernemers omdat ze deze kosten mogelijk niet meer door kunnen belasten.

Bovendien kan het nodig zijn dat voor het in rekening brengen van toeristenbelasting aan hun gasten de ondernemers hun (boekings)systemen moeten aanpassen. Met het uitstel met 1 jaar ontstaat voor de ondernemers nu al duidelijkheid over de tarieven en voldoende tijd hun systemen aan te passen.

2.1 Het college zegde toe geen toeristenbelasting te heffen voor arbeidsmigranten.

Toeristenbelasting is een verblijfsbelasting, die geldt voor iedereen die tijdelijk in Etten-Leur verblijft. Tijdens de begrotingsbehandeling waren er bij belanghebbenden en raadsfracties bezwaren tegen de invoering van toeristenbelasting en in het bijzonder tegen de invoering van toeristenbelasting voor arbeidsmigranten. Het college deed daarom tijdens de begrotingsbehandeling de toezegging geen toeristenbelasting te heffen voor arbeidsmigranten, die verblijven in units/gebouwen op het erf van agrariërs.

3.1 Tarief is in lijn met tarieven in de regio

Bij het bepalen van het tarief is gekeken naar de tarieven in de omringende gemeenten. Het is wenselijk dat het tarief in Etten-Leur niet veel afwijkt van de tarieven in deze gemeenten. De tarieven van de omliggende gemeenten liggen tussen de € 1,00 en € 2,75 per persoon per overnachting.

Op basis hiervan stellen we voor een tarief van € 1,50 per persoon per nacht te gebruiken wanneer een bezoeker verblijft in een hotel, bed & breakfast of een Airbnb. Een tarief van € 1,00 per persoon per nacht geldt voor de overige verblijfsobjecten (kampeerplaats, camperplaats, boot op een tijdelijke ligplaats in de jacht-/passantenhaven).

Door het tarief nu vast te stellen voor 2023 ontstaat voor de ondernemers al vroeg duidelijkheid over de te hanteren tarieven. Zij kunnen deze meenemen in het maken van prijsafspraken voor 2023.

3.2 Gedifferentieerd tarief is nodig vanwege verschillen in overnachtingsprijzen

Door de verschillen in overnachtingsprijzen stellen we een gedifferentieerd vast tarief voor. Deze overnachtingsprijzen liggen bij de hotels, bed & breaksfasts en Airbnb een (stuk) hoger dan die bij de overige verblijfsobjecten. Wanneer voor 1 tarief gekozen wordt, weegt dit vanwege de lagere overnachtingsprijzen relatief veel zwaarder bij de kampeerplaatsen, camperplaatsen en de boten op de tijdelijke ligplaatsen in de jacht-/passantenhaven.

4.1 Aanpassing uitgangspunten berekening leidt tot lagere opbrengsten dan geprognotiseerd.

Bij het voorstel voor het invoeren van toeristenbelasting in november 2020 zijn de netto opbrengsten geprognotiseerd op € 100.000. We namen dit ook zo op in de begroting 2021.

Na overleg met en uit informatie van de betrokken ondernemers bleek dat de inschatting van het aantal overnachtingen te hoog was. Deze waren gebaseerd op landelijke gemiddelden, die minder geschikt zijn voor de Etten-Leurse situatie. We verzochten de ondernemers een opgave te doen van het aantal overnachtingen. Uit een document dat door de ondernemers met de raadsfracties is gedeeld, ontleenden we het aantal overnachtingen.

Mede op basis van de informatie van de ondernemers en de keuze voor een tarief dat in lijn is met de regiogemeenten maakten we een nieuwe berekening van de te verwachten opbrengst. Ten opzichte van de berekening van de ondernemers gaan wij uit van een hogere persoonsbezetting per kamer (gemiddeld 1,5 persoon per overnachting voor hotel, b&b en Airbnb, gemiddeld 2 personen per overnachting voor de overige verblijfsobjecten). We berekenen een verwachte opbrengst van ongeveer € 84.000. U treft deze berekening aan in bijlage 1.

Jaarlijks bedragen de verwachte kosten voor de werkzaamheden van de Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB) ongeveer € 150 per aanslag. We schatten in 14 aanslagen over 2023 te versturen. De jaarlijkse kosten voor de toeristenbelasting bedragen dan ongeveer € 2.100.

Hierdoor stellen we de verwachte netto opbrengsten van € 100.000 bij naar € 82.000. Deze bijstelling verwerken we in de begroting 2022.

5.1 In de begroting wordt rekening gehouden met inkomsten van toeristenbelasting vanaf 1 januari 2022.

In de begroting wordt rekening gehouden met inkomsten van toeristenbelasting vanaf 1 januari 2022, Met het voorstel om toeristenbelasting pas per 1 januari 2023 te heffen, ontstaat een tekort van € 82.000 (geactualiseerde inkomsten toeristenbelasting) in 2022.

Verschillende raadsfracties deden de suggestie om de gemiste inkomsten uit toeristenbelasting in 2022 te compenseren uit het corona-herstelfonds. We nemen deze suggestie over.

6.1 Juridische basis is nodig voor het heffen van toeristenbelasting

Voor het kunnen heffen van toeristenbelasting vanaf 1 januari 2023 is een juridische basis nodig. In dit geval moeten twee verordeningen worden vastgesteld: de verordening toeristenbelasting 2023 en de verordening watertoeristenbelasting 2023 (voor de tijdelijke ligplaatsen in de jacht-/passantenhaven).

Bij het opstellen van de Belastingverordeningen 2023 verwerken we in beide verordeningen de beslispunten 1, 2, en 3 van dit raadsvoorstel.

Alternatieven/varianten
3.1 Een hoger tarief gebruiken is ongewenst.

Met de geactualiseerde aantallen overnachtingen en gemiddelde bezetting in combinatie met een tarief dat in lijn is met omliggende gemeenten blijken de inkomsten lager dan verwacht.

Een bijstelling van de inkomsten in de begroting met € 18.000 is noodzakelijk.

Deze negatieve bijstelling kan beperkt worden door een hoger tarief te gebruiken. Dit betekent echter dat Etten-Leur uit de pas gaat lopen met omliggende gemeenten. Dit is ongewenst.

3.2 Geen vast (gedifferentieerd) tarief maar een percentage van de overnachtingsprijs geeft te veel administratieve verplichtingen.

Tijdens de bijeenkomst met de ondernemers op 28 mei 2021 werd door een van de ondernemers voorgesteld om als heffingsgrondslag een percentage van de overnachtingsprijs te hanteren.

Gebleken is dat deze systematiek complex en intensief is. Het leidt tot veel administratieve verplichtingen bij ondernemers, gemeente en Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB).

Door de vele administratieve verplichtingen kiezen we niet voor deze heffingsgrondslag.

Kanttekeningen en risico's
1.1 Er is bij ondernemers geen groot draagvlak voor de invoering toeristenbelasting

Bij de ondernemers is geen groot draagvlak voor het invoeren van toeristenbelasting.

In twee bijeenkomsten met deze ondernemers op 28 mei 2021 en 12 juli 2021 maakten zij hun bezwaren kenbaar. De presentaties en verslagen van die bijeenkomsten treft u aan in de bijlagen 2A t/m 2D. Ook spraken zij bij de behandeling van de kadernota in tijdens 'De Raad luistert' en stuurden zij de raadsfracties een brief met hun bezwaren.

Toelichting
Financiële toelichting

De geactualiseerde verwachte opbrengst van de toeristenbelasting bedraagt circa € 84.000 per jaar. Een verdere onderbouwing leest u in bijlage 1.

Jaarlijks bedragen de verwachte kosten voor toeristenbelasting voor de werkzaamheden van de BWB zo'n € 2.100.

Juridische toelichting

De beide verordeningen 2023 worden samen met de (juridische) specialisten van de Belastingsamenwerking West-Brabant opgesteld.

Personele toelichting

Jaarlijks is een actualisatie van tarieven en verordeningen noodzakelijk. Hier is een beperkt aantal ambtelijke uren mee gemoeid. Deze toename in ambtelijke uren wordt opgevangen binnen de bestaande formatie.

Duurzaamheid
Duurzaamheid is geen aspect in dit raadsvoorstel.

Planning
Na de besluitvorming over de invoering van de toeristenbelasting maken we samen met de Belastingsamenwerking West-Brabant en de ondernemers verdere afspraken over de daadwerkelijke invoering zodat invoering per 1 januari 2023 een feit is. We zorgen ervoor dat de heffing van de toeristenbelasting door de BWB tot een minimale administratieve lastenverzwaring bij de ondernemers leidt.

We vormden samen met de ondernemers en andere belanghebbenden een werkgroep. De werkgroep is aan de slag met het opstellen van een toeristische visie en een uitvoeringsplan. We sturen de gemeenteraad in het vierde kwartaal 2021 een tussenrapportage over de stand van zaken.

Communicatie en participatie
Communicatie met ondernemers

De invoering van toeristenbelasting heeft impact op de ondernemers die bedrijfsmatig overnachtingen aanbieden. We vonden het daarom belangrijk deze ondernemers te betrekken bij het opstellen van het raadsvoorstel.

Omdat de kaders voor het invoeren van de toeristenbelasting (per 1-1-2022, netto opbrengst € 100.000 per jaar, niet voor arbeidsmigranten, heffing door BWB) met het raadsbesluit in november 2020 al bepaald waren, kozen we ervoor om de ondernemers te informeren over dit besluit en hun mening en aandachtspunten te vragen over het invoeren van de toeristenbelasting.

We organiseerden daarom twee bijeenkomsten, waar alle ondernemers die bedrijfsmatig overnachtingen aanbieden en Koninklijke Horeca Nederland voor zijn uitgenodigd.

In de eerste bijeenkomst op 28 mei 2021 informeerden wij de ondernemers over het invoeren van de toeristenbelasting en de kaders, zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. In de bijeenkomst vroegen wij hen ook naar aandachtspunten die betrokken konden worden bij het verder uitwerken van het raadsvoorstel.

In de tweede bijeenkomst op 12 juli 2021, waar ook alle ondernemers en Koninklijke Horeca Nederland voor uitgenodigd waren, lichtten wij het concept-raadsvoorstel toe. Daarnaast bespraken wij met hen het opstellen van een toeristische beleidsvisie.

Uit de bijeenkomsten kwam naar voren dat de ondernemers niet gelukkig zijn met de invoering van de toeristenbelasting . Daarnaast vinden zij het belangrijk dat als er toeristenbelasting wordt ingevoerd, dat de opbrengst ten gunste komt van toeristisch beleid.

Het college heeft toegelicht dat de opbrengsten weliswaar naar de algemene middelen gaan, maar dat de gemeente zeker investeert in toerisme in onze gemeente. Zo investeerden we in het oprichten van het Toeristisch Informatiepunt en de Etten-Leur City App en nemen we onder andere deel aan het streeknetwerk LandStad de Baronie. Ook kondigde het college aan samen met de ondernemers een toeristische visie en uitvoeringsplan op te willen stellen. De raad heeft bij de behandeling van de kadernota gehoor gegeven aan de oproep van de ondernemers voor uitstel van de invoeringsdatum door het college op te dragen de invoeringsdatum uit te stellen naar 1 januari 2023.

Communicatie met Belastingsamenwerking West-Brabant (BWB)

Bij het opstellen van het raadsvoorstel is steeds overleg geweest met BWB. Bij de eerste bijeenkomst met de ondernemers is ook een medewerker van BWB aanwezig geweest om een nadere toelichting te geven hoe de heffing van de toeristenbelasting door BWB verloopt.

Bijlagen
Bijlage 1 - Geactualiseerde opbrengst toeristenbelasting

Bijlage 2A - Presentatie 1ste bijeenkomst met ondernemers op 28 mei 2021

Bijlage 2B - Gespreksverslag 1ste bijeenkomst met ondernemers op 28 mei 2021

Bijlage 2C - Presentatie 2de bijeenkomst met ondernemers op 12 juli 2021

Bijlage 2D - Gespreksverslag 2de bijeenkomst met ondernemers op 12 juli 2021

Etten-Leur, 20 juli 2021

burgemeester en wethouders,

Dhr. drs. C. Smits
gemeentesecretaris

Mw. dr. M.W.M. de Vries
burgemeester